

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2022/158
Karar Tarihi : 24/08/2022

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I - KONU

... tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ... tarihinde ihale edilerek, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre ... tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan "... *Yapım İşi*"nde; yüklenici tarafından, arazinin mevcut kotları ile vaziyet planında verilen kotlar arasında uyumsuzluk olduğu gerekçesiyle kazı/dolgu imalatlarının miktarında oluşan farkın iş artışı/eksilişi kapsamında değerlendirilmesi talebinin idare tarafından uygun bulunmadığı ifade edilerek, oluşan anlaşmazlık konusunda Kurulumuz kararı talep edilmektedir.

II - İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuş olup, anlaşmazlık konusuna ilişkin tarafların görüş, talep ve değerlendirmeleri aşağıda belirtildiği şekildedir.

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Yer tesliminden sonra yapılan ölçümler neticesinde arazinin mevcut kotları ile vaziyet planında verilen kotlar arasında uyumsuzluk olduğu gerekçesiyle kazı/dolgu imalatlarının miktarında oluşan farkın iş artışı/eksilişi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği yönündedir.

İdarenin görüş ve değerlendirmesi;

Sözleşme eki "*İnşaat İşleri Özel Teknik Şartnamesi*" hükümleri doğrultusunda kazı ve dolgu imalatlarının, iş artışı/eksilişi kapsamında değerlendirilmesine yönelik yüklenici talebinin uygun görülmediği belirtilmektedir.

Tarafların görüş, talep ve değerlendirmeleri bu şekilde belirtildikten sonra konunun inceleme ve değerlendirmesine geçilmiştir.

İdarenin başvuru yazısı ve eklerinin incelenmesi sonucunda;

İşin yer tesliminin 14/04/2021 tarihinde yapıldığı, süresinin 400 gün ve sözleşmeye göre iş bitim tarihinin 20/05/2022 olduğu, yapı ruhsatının 12/07/2021 tarihinde alınarak işe fiilen başlandığı,

Yer tesliminden sonra yüklenici tarafından yapılan ölçümler neticesinde arazinin mevcut kotları ile vaziyet planında verilen kotlar arasında uyumsuzluk olduğunun tespit edilmesi üzerine durumun yüklenicinin 03/08/2021 tarihli ve ... sayılı yazısı ile idareye bildirildiği,

Bu durumun idaresince de tespit edildiği, revize vaziyet planı hazırlanarak imalatların revize vaziyet planına göre yapılmasına karar verildiği,

Yüklenici tarafından 17/05/2022 tarihli ... sayılı yazısında; revize vaziyet planına göre fazladan yapılan kazı bedelinin iş artışı kapsamında ödenmesini, uygun görülmemesi halinde konu hakkında yasal süresi içinde Kurulumuzdan görüş/karar alınmasının talep edildiği,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2022/158
Karar Tarihi : 24/08/2022

27/07/2022 tarihli Anlaşmazlık Tutanağında;

İdarenin revize vaziyet planı doğrultusunda yapılacak imalatların iş artışı/eksilişi kapsamında değerlendirildiği, ancak, kazı ve dolgu imalatlarının, sözleşme eki “İnşaat İşleri Özel Teknik Şartnamesi”nde bulunan; “İhale öncesi inşaatın yapılacağı arsa, yüklenici firma tarafından incelenmelidir. Plankote ile arsa üzerinde varsa uyumsuzluklar ihale öncesi yasal süresinde idareye bildirilmelidir. (İnşaat yapılacak sahada mevcut bina, artık malzeme, çalı ve ağaçlık alanlar varsa bunların kaldırılması ihale kapsamındadır. Bu tür imalatlar için ayrıca bir bedel ödenmeyecektir.) Yüklenici, projede bir hata veya çelişki tespit etmesi durumunda ihale öncesine kadar idareden düzeltilmesini yazılı olarak talep etmelidir. Uygulama safhasında tespit edilen aksaklıklar yüklenici firma tarafından bir bedel talep edilmeksizin idarenin onaylayacağı detaya uygun olarak yapılacaktır.” hükümleri doğrultusunda iş artışı/eksilişi kapsamında değerlendirilmesine yönelik yüklenici talebinin uygun görülmediği,

Dolayısıyla anlaşmazlığın kazı ve dolgu imalatlarının iş artışı/eksilişi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunda oluştuğu,

Anlaşılmaktadır.

Anlaşmazlık konusu ile ilgili olarak işe ait sözleşme ve ekleri hükümleri incelendiğinde;

İşe ait sözleşmenin, “Sözleşmenin türü ve bedeli” başlıklı 6 ncı maddesinde;

“6.1. Bu Sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır.”,

“Sözleşmenin ekleri” başlıklı 8 inci maddesinde;

“8.1. Sözleşme, ekindeki ihale dokümanı ve diğer belgelerle bir bütündür, İdareyi ve Yükleniciyi bağlar. Ancak, Sözleşme hükümleri ile ihale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki veya farklılık olması halinde, ihale dokümanında yer alan hükümler esas alınır.

8.2.İhale dokümanını oluşturan belgeler

8.2.1. İhale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralaması aşağıdaki gibidir

1-Yapım İşleri Genel Şartnamesi

2-İdari Şartname,

3-Sözleşme Tasarısı,

4-Uygulama Projesi,

5-Mahal Listesi,

6-Özel Teknik Şartname,

7-Genel Teknik Şartname,

8-Açıklamalar (varsa),

9-Diğer Ekler.”,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2022/158
Karar Tarihi : 24/08/2022

İşe ait Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİĞŞ)'nin "Projelerin uygulanması" başlıklı 12 nci maddesinde;

"(1) Sözleşme konusu işler, idare tarafından yükleniciye verilen veya yüklenici tarafından hazırlanıp idarece onaylanan uygulama projelerine uygun olarak yapılır. ...

(4) İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje v.b. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkânsız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Uygulama projelerinde değişiklik yapılması, 22 nci maddede yer alan esaslar göz önünde bulundurularak hesaplanacak bedel karşılığında, yükleniciden de istenebilir. Yüklenici, işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmek zorundadır. Proje değişiklikleri, ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirirse, bu yüzden doğacak fazla işçilik ve giderleri idare yükleniciye öder. Proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır. ...",

YİĞŞ'nin "Sözleşme kapsamında yaptırılabilir ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi" başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasında;

"Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'una, ... kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir."

"Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22 nci maddesinde;

"(1) 12 üncü maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ... ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilir. Bu şekilde hesaplanacak ilave işlerin bedelleri; birim fiyat sözleşmelerde yeni birim fiyatlar üzerinden, ... yükleniciye ödenir. ...",

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümler birlikte göz önünde bulundurulduğunda;

Anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen bu işte; yüklenicinin teklifini ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için verdiği, projesi içerisinde yer alan bütün imalatların yüklenici tarafından fen ve sanat kurallarına uygun ve yürürlükteki mevzuata göre kullanıma hazır bir şekilde idareye sunulması gerektiği,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2022/158
Karar Tarihi : 24/08/2022

Uygulama projesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4 üncü maddesinde; "*Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği proje*" olarak tanımlandığı, projelerin kanundaki tanımına uygun nitelikte uygulama projesi olması ve mahal listelerinin de bu nitelikteki projeye dayalı olarak belirlenmesi gerektiği, anahtar teslimi götürü bedel yapım sözleşmelerinde, idarelerin ihaleye esas projeleri bu niteliklere sahip proje olarak hazırlamakla yükümlü ve sorumlu bulunduğu,

İhale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki veya farklılık olması halinde, Sözleşmenin 8 inci maddesinde sayılan öncelik sıralamasının dikkate alınması gerektiği, bu sıralamada YİĞŞ'nin birinci öncelikli belge olduğu,

İşe ait sözleşme eki YİĞŞ'nin 12 nci maddesine göre, sözleşme konusu işlerin, uygulama projelerine uygun olarak yapılacağı, idarenin, sözleşme konusu işlerle ilgili proje gibi teknik belgelerde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkânsız olduğu hallerde, işin sözleşmesinde belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapabileceği,

YİĞŞ'nin 21 inci maddesine göre, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin; sözleşmeye esas proje içinde kalması ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla sözleşme bedelinin %10'una kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılacağı,

YİĞŞ'nin 22 nci maddesine göre, 12 nci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedellerinin maddede belirtilen usul ve esaslara göre tespit edilmek suretiyle yükleniciye ödeneceği,

Hususları açıktır.

Diğer taraftan,

İhale tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan işe ait sözleşme tasarısının, "*Diğer hususlar*" başlıklı 33 üncü maddesinin dip notunda;

"İdarelerce, bu Tip Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde, ihale dokümanına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine ve bunlara ilişkin Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Yapım İşleri Genel Şartnamesi ile diğer düzenleyici mevzuata ve emredici hukuk kurallarına aykırı olmamak ve bu Tip Sözleşme hükümlerinde değişiklik yapmamak veya sonuçlarını ortadan kaldırmamak üzere, işin özelliğine göre sözleşmelerde bu başlık altında bir veya birden fazla maddeyi içerecek şekilde madde numaraları teselsül ettirilerek başka düzenlemelere yer verilebilir." hükümleri ve

İşe ait sözleşme eki "*İnşaat İşleri Özel Teknik Şartnamesi*" nde; "*İhale öncesi inşaatın yapılacağı arsa, yüklenici firma tarafından incelenmelidir. Plankote ile arsa üzerinde varsa uyumsuzluklar ihale öncesi yasal süresinde idareye bildirilmelidir. (İnşaat yapılacak sahada mevcut bina, artık malzeme, çalı ve ağaçlık alanlar varsa bunların kaldırılması ihale kapsamındadır. Bu tür imalatlar için ayrıca bir bedel ödenmeyecektir.)* Yüklenici, projede bir hata veya çelişki tespit etmesi durumunda ihale öncesine kadar idareden düzeltilmesini yazılı

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2022/158
Karar Tarihi : 24/08/2022

olarak talep etmelidir. Uygulama safhasında tespit edilen aksaklıklar yüklenici firma tarafından bir bedel talep edilmeksizin idarenin onaylayacağı detaya uygun olarak yapılacaktır.”

Düzenlemesi yer almakta olup, bu düzenlemenin sözleşme eki YİĞŞ hükümlerinin sonuçlarını ortadan kaldırdığı, dolayısıyla sözleşme tasarısı ve YİĞŞ ile diğer düzenleyici mevzuata ve emredici hukuk kurallarına aykırı olduğu,

Uygulama projesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4 üncü maddesinde; “*Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği proje*” olarak tanımlandığı, ihale dokümanında yer verilen uygulama projesinin (vaziyet planının) kanundaki tanımına uygun olmadığı, bu konudaki sorumluluğun idareye ait olduğu,

Hususları tespit edilmiştir.

Yukarıdaki hükümler ile YİĞŞ'nin 12 nci maddesinin 4 üncü fıkrası hükmü doğrultusunda idare tarafından uygulama projesinde (vaziyet planı) değişiklik yapıldığı hususları birlikte göz önünde bulundurulduğunda; YİĞŞ'nin 21 inci maddesindeki şartlar dâhilinde iş artışı/eksilişi yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

III - KARAR

Konu, yukarıda belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre “... *Yapım İşi*”nde;

YİĞŞ'nin 21 inci maddesindeki şartlar dâhilinde iş artışı/eksilişi yapılmasına,

05/01/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun EK 1 inci ve EK 2 nci maddelerine istinaden, 24/08/2022 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir